

Spoštovana urednica

Izidor Kern,¹ Mihela Zidarn,¹ Marko Bitenc²

¹ Bolnišnica Golnik – Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo, Golnik

² Zasebni zdravnik, Ljubljana

Korespondenca/ Correspondence:

Izidor Kern, Laboratorij za citologijo in patologijo, Bolnišnica Golnik – Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo, Golnik 36, 4204 Golnik, tel: 04 2569415, email: izidor.kern@klinika-golnik.si

Citirajte kot/Cite as:

Zdrav Vestn 2012; 81: 270

Avtorji članka Fatalna anafilaktična reakcija med anestezijo, ki je bil objavljen v 81. številki Zdravniškega Vestnika, odgovarjamo na ugovor prof. dr. A. Manohina.

V ugovoru je navedeno, da trditev v izveščku članka o incidenci anafilaktične reakcije med splošno anestezijo ni točna. Razpravljanje v članku začnemo z navedbo ocene o incidenci takojšnjih preobčutljivostnih reakcij med anestezijo. Ob tem poudarjamo, da je pogostost podcenjena, ker se ne poroča o neželenih učinkih zdravil. Ocena pogostosti anafilaktičnih reakcij, ki so navedene v ugovoru, so podobne oceni, zapisani v članku. Pomembno je, da gre v vseh referencah za ocene pogostosti in statistično izračunana tveganja za pojav takojšnje preobčutljivostne reakcije med anestezijo. Ker teh pojavov sistematično ne beležimo in ne prijavljamo ter tudi ni centralnega registra, ne moremo trditi, da je incidenca dejansko znana.

Avtorstvo razumemo kot plod aktivnega sodelovanja pri ustvarjanju članka.

Smernice, navedene v ugovoru (J Invest Allergol Clin Immunol 2011;21(6):442–53), še niso bile objavljene v času pisanja in oddaje članka.

Strinjamo se z ugotovitvijo, da je ravnanje ob zapletu odstopalo od navodil v teh smernicah. Ob tem bi radi poudarili, da je ključ do ustreznega ukrepanja pravočasna prepoznavna vzroka zapleta in možnosti takojšnje preobčutljivostne reakcije. S članom smo želeli opozoriti prav na element razmišljanja ob pojavu zapleta med anestezijo. Ob zapletu med anestezijo moramo

pomisliti na takojšnjo preobčutljivostno reakcijo in vedeti, da je na voljo laboratorijski test, s katerim lahko to potrdimo. Podobno, kot je izpostavljeno v zaključku ugovora, je tudi nas vodila k pisanju članka želja, da opozorimo na sicer redke hude anafilaktične reakcije med anestezijo, ko se je mogoče s pravočasno prepoznavo in ustreznim ukrepanjem izogniti neugodnemu izidu.